

ANTALYA FESTİVALİ'NDE

Başararı 1. Sayfada
eserlerin üzerine de siyah boya dökülmektedir. Bu arada Belediye binasının yanındaki heykel sanatçısı Mehmet Aksoy'un yaptığı "İşçi adam ve kucagındaki çocuk" yapıtı da, yine sağcı olduğu söylenen bir grup tarafından parçalanmıştır.

Festivaldeki bu olayların tamamen politik nedenlere dayandığını söyleyen sanatçılardan Orhan Taylan eserlerinin sabote edilmesi konusunda "Bizler plâstik sanatlar sempozyumunu 3 haziranda başlattık. Festival başlayana kadar da halkın yoğun ilgisiyle karşılaştık. Fakat, çalışmalarımızdan tedirgin olan bazı çevreler ise, bu uğraşlarımızı baltalamak istemektedirler" demiştir...

Resim ve heykel çalışmalarının "sol yönden" işlendiği gerekçesiyle sağcı grubun eserleri sabote yoluna ettiği ileri sürülüyor. Atatürk Kapalı Spor Salonu binasına yapılan "İşçi analar ve çocukları" konulu resimler de Antalya'da olay konusu olmuştur. Sol propagandası taşıyor gerekçesiyle yapılan şikâyetler üzerine Vali Nihat Bor, Atatürk Kapalı Spor Salonu binasındaki resim üzerini brandayla kapattırmıştır.

ELEKTRİK KESİLİYOR

Festivalde görevli belediye şoförünün sağcı bir grup tarafından yolunun kesildiğini ve Pop Müzik şöleninde elektriklerin kesilmesinin de sabotaj olduğunu söyleyen belediye ve Festival Komitesi Başkanı Selâhattin Tonguç da: Olaylarla ilgili olarak "Kendi sanatımızı en özgün biçimde sergilemek istedik. Amacımız halkla sanatçının bütünleşmesini sağlamaktır. Ne var ki bu uğraşlar engellenmektedir. Yapılan tüm sabotajlar politiktir. Bu apaçık ortadadır. Yapılan bu saldırılar bizi çok üzdü. Eğer, halktan bu tepki gelseydi üzülmezdik. Olayları belirli bir grubun yaratılması bizim tesellimidir" demiştir.

Atatürk Kapalı Spor Salonu sinasına "İşçi kadınlar ve çocukları" resminin vali tarafından üzerinin brandayla kapatılmasıyla ilgili olarak eserin yaratıcısı Cihat Aral "Tamamen politik bir nedenle kapatıldı" demiş ve şunları söylemiştir: "Binanın duvarına yapılan resmin beğenilmemesi söz konusu bile olamaz. Bu, her gün halkla ilişkisi olan bir duvar resmi. İllâki sportif bir resmin olması mı gerekir..."

Öte yandan 20 sanatçı, olayları UNESCO'ya bildireceklerini ve Ankara'dan bir temsilcinin, Antalya'ya getirilmesine çalıştıklarını söylemişlerdir.

Milliyet

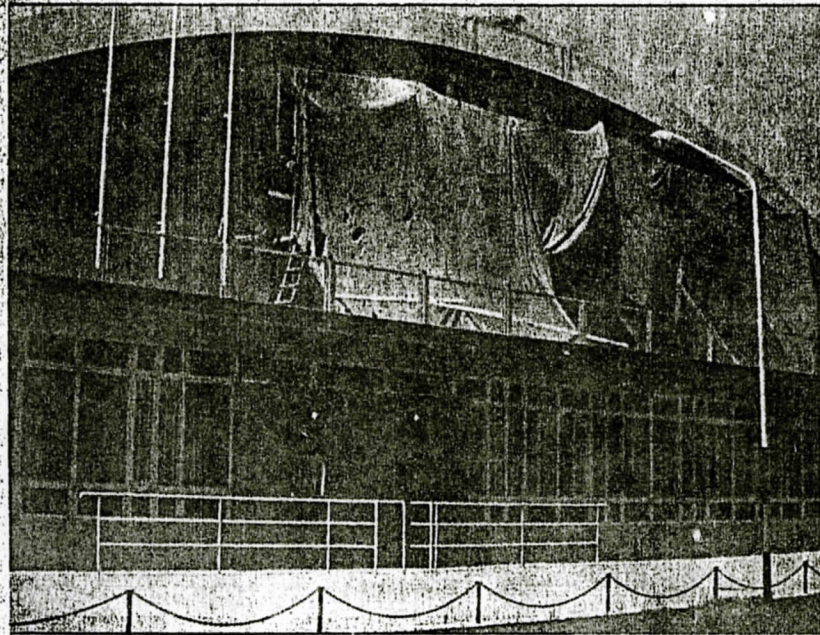
Halk Gazetesi

YAVRULARINIZ İÇİN
EN ANLAMLI
ARMAĞAN

plaklı konuşan
kuklalar

Milliyet YAYINLARINDA 1 Kitap 1 Plak
25 Lira

Antalya Valisinin, sol propaganda yapıldığı yolundaki şikâyetler üzerine, branda bezi kapattığı büyük duvar resmi.

Antalya Festivalinde resim ve heykeller taşlanıp parçalanıyor

Spor salonunun duvarına yapılan «İşçi Analar ve Çocukları» konulu resim, Vali tarafından brandayla kapatıldı. CHP'li Belediye Başkanı, «Sabotajlar politiktir» dedi

ANTALYA, ALTAN
DEMİRKOL bildiriyor

«13. Antalya Uluslararası Film ve Sanat Festivali" nedeniyle Antalya'ya gelen 14'ü Türk, 6'sı yabancı 20 resim ve heykel sanatçısının eserleri sağcı bir grup tarafından sabote edilmektedir. Festival öncesi Antalya'ya gelen ve şehrin çeşitli yerlerindeki yapılara, duvarlara yağlı boya ile resimler yapan sanatçıların eserlerine, şişeler, taşlar atılmakta ve bazı

Devamı S. 10. S. 9'da.

Sanatçılar yapıtlarına yöneltilen saldırıyı kınadı

13. Antalya Uluslararası Film ve Sanat Festivali nedeniyle Antalya'ya gelen yerli ve yabancı 16'sı Türk, 4'ü yabancı 20 resim ve heykel sanatçısının yapıtlarının meçhul kişiler tarafından saldırıya uğrayarak taşlanıp par-

çalanması büyük bir tepki uyanırmıştır. Bu konuda ortak bir açıklama yapan sanatçılar, bu saldırıların «Bir kültür ve sanat cinayeti» olduğunu belirterek, protesto ettikleri bu olayların durdurulmasını istemişlerdir.

3 Hazirandan beri Antalya'da devam eden resim ve heykel sempozyumuna katılan sanatçılar, Antalya'nın çeşitli bölgelerinde, özellikle trafo binalarının dış duvarlarını sanat yapıtlarına

götürmüşlerdir. Antalya Belediyesi sanatçıların yapıtlarının konularının seçimlerini serbest bırakmış, sanatçılar da Türkiye gerçeğini, insanların günlük yaşamını yapıtlarıyla yansıtmaya çalışmışlardır. Bu yapıtlar halkın büyük ölçüde ilgisini çekmesine rağmen, özellikle sağcı kesim bunlara tepki göstermişler ve sabotaj eylemine girişmiştir. Sağcı bir grup, yontucu Mehmet Aksoy'un geleceğine sahip çıkan işçiyi sembolleştiren heykeli hitirlemek üzere gece gelen meçhul kişiler tarafından onarılması mümkün olmayan şekilde parçalanmıştır. Bu arada, Kapalı Spor salonunun ön cephe duvarına yapılan ressam Cihat Aral'ın «Analar ve Çocuklar» adlı resmi, festivalin açıldığı gün Beden Terbiyesi Müdürlüğüne üzeri branda bezi çekilerek kapatılmıştır. İki akşam önce de, saldırılar yoğunlaşmış, yine meçhul kişilerce diğer yapıtların üzerine boyalar atılmış ve resimlerin üzerine «AP» yazısı yazılmıştır.

Dün basına bir açıklama yapan 20 sanatçı, hiçbir maddi karşılık beklemeden yaptıkları yapıtların, egemen güçlerin ve onların iktidarlarının his hoşuna gitmediğini belirterek «Biz sanatçılar insana, kültüre ve sanata yapılan bu saldırıların bir sanat ve kültür cinayeti haline dönüşmeden durdurulmasını diğer bütün sanatçıların yapıtlarının benzeri biçimde tahrip edilmesinin önlenmesini, Cihat Aral'ın duvar resmine badana çekilmesinin engellenmesini» istemişler, bu saldırıları protesto ettiklerini bildirmişlerdir.

28 Mayıs 1976

Cumhuriyet

Yaşamın Düşmanları

OKTAY AKBAL

**Evet
Hayır**

Tophane'de iş ve işçi Bulma Kurumu'nun yanında bir emekçi heykeli vardır. Geçip dönerken gözünüze muhakkak ilişmiştir. Bir emekçi!.. Ama eli kolu yok! Nasıl işçi bu, el-siz kolsuz, diye şaşır kalır insan. Heykeli nasıl yapmış böyle bir yontuyu? Bilerek mi, yoksa simgesel bir davranışla mı?

Ne öyle, ne böyle, gerçek şu ki, bu işçi heykeli bir takım sanat düşmanı, emek düşmanı, insanlık düşmanı kişilere kırılmıştır. Önce elindeki çekiçi parçaladılar, sonra elni, kolunu... Emekçi elsiz kolsuz araçsız kalakaldı, tüm anlamını, güzelliğini yitirerek... Bir gün gelir kafasını da koparırlar. Çünkü elden, koldan daha tehlikelidir kafa... İnsan akli yeniden kurar yaratır herşeyi. Daha üstün araçlar yapar, yeni kuşakları daha da bilinçli kılar. Bugün bir işçi heykelinde bile emeğin güçlü görüntüsüne dayanamayanlar, yarın o gücün altında yamyasa olurlar...

Benim yaşadığım, TÜRK-İŞ, DİSK gibi güçlü işçi örgütlerinin bu kolu, eli kesik emekçi heykelini görmezlikten gelmeleridir. Mademki kara güçler, kötü niyetliler emekçi heykelini kuşa benzetmişler, sen daha büyük bir emekçi heykeli dikirt ortaya... Gerekirse nöbetçi koy başına, yakalat saldırganları... Ne demek kentin orta yerinde, hem de işçi bulma kurumunun yanında bir emekçi heykelini yıkmak, kırmak, parçalamak... Hemen daha iyisini, daha büyüğünü yücelt, orada. Emek düşmanları, anlaşılar işçinin direncini, gücünü, yıkılmazlığını...

Bir heykel düşmanlığıdır sürüp gider yıllardır. Bir zamanlar Atatürk heykellerine saldırılar çıkardı. Adam tırmanır heykeli Ata'nın kılıcını kırardı, yüzüne çekiçle vururdu. Gerçekler şimdi daha etkili işler yapıyorlar. Atatürk'ün heykellerine değil, doğrudan doğruya yapıta, devrimci cumhuriyet ilkelerine saldırıyorlar. Önemli koltaklara oturup kararlar alarak, Atatürk'ün önem, değer verdiği tüm ileri atılımları ters yöne çevirerek... Ne diye heykellerine saldırıp öfke uyandırıyorlar, gider önünde saygı duruşu da yaparlar. Atatürk Cumhuriyeti temelinden kaydırılmış, çağdışı bir yöne doğru gitmeye başlamış ya, önemli olan budur.

12. Antalya Uluslararası Film ve Sanat Festivali nedeniyle bu kente gelen ressam ve yontucuların yapıtları bilinmeyen kişiler tarafından kırılmış, parçalanmış... Sanatçılar yayınladıkları bildiriye «Bir kültür ve sanat cinayeti» olarak tanınıyorlar bu barbarlığı... Antalya Belediyesi konu serbestliği tanımış, sanatçılar da Türkiye gerçeğini, insanlarımızın günlük yaşamını yansıtan yapıtlarla doldurmuşlar kent sokaklarını, alanlarını. Ama güzellikte, gerçek yurtseverlikten hoşlanmayan —ki bunlar nedense kendilerini sağcı diye tanımlananlar arasından çıkıyor— bir takım kimseler, Mehmet Aksoy'un «Geleceğine sahip çıkan işçi» heykelini onarılmayacak biçimde parçalamışlar. Bu arada Beden Terbiyesi Müdürlüğü de Kapalı Spor Salonunun cephesine yapılan bir resmi branda bezyle örtmüştü. Cihat Aral'ın «Analar ve Çocuklarımız» Ötek yapıtlarını üstüne boyalar atılmış, kimine de AP yazılmış!.. Bu saldırıların nereden geldiği iyice ortaya çıkıyor böylece. Antalya Belediye Başkanı Tonguç CHP'lidir, aydın, sanatsever, halkçı bir kişidir. Bu kadarı yeter, MC'nin gözü dönmüş partizanlarının düşmanlığını üzerine çekmeye...

Bizim tutucuların kafası bir garip, gerçekleri saklayacaklarını sanıyorlar. Üstlerini kapatarak, doğruları söyleyenleri düverek, öldürerek K. Aral'ın resminin üstüne de badana çekeceklermiş!.. Emekçiler, analar, çocuklar, gençler... Herkese düşmandırlar. Kısacası onlar yaşama düşmandırlar. Bu ülkeyi huzur içinde, mutluluk içinde, kardeşlik içinde yaşayan bir yer olmaktan çıkarmak özleminde dirler. Sanatçılara, yazarlara, bilimlere karşıdırlar. Ellerinden gelse sanatı, edebiyatı, tüm bilimleri dolayısıyla düşünme yeteneğini yok etmek isterler...

Ne yazık ki iktidarı elinde tutan alyasal ortaklık türü hesaplarla bu gerici gidişe seyirci kalıyor. Hatta TRT'siyle, besleme basınıyla destekliyor da... Türkiye'nin ilerici güçleri bu güzellik ve gerçeklik savaşında muhakkak ki üstün çıkacaklardır. İleri düşünce ile geri, çağdışı kafa arasındaki çatışmada zaferi her zaman çağın önünde gidenler kazanmıştır. Yobazlık, gericilik, bilgisizlikle, karanlıkla yaşar, uygarlığın ilk aydınlığında erir gider...

Gerçekten sanata mı saldırıldı?

ANTALYA FESTİVALİ'NDE YAPITLARIN SALDIRIYA UĞRAMASININ GERÇEK SEBEBİ POLİTİKTİR.

Yıllardır süregelen Antalya Film Festivali geçen sene ilk defa olarak Film Festivali olmaktan öteye boyutlar kazanarak, gerçek bir sanat şöleni olmuştu. Çeşitli sanat dallarındaki sanatçılar Festivale katılmayı bir görev sayarak Antalya'ya koşmuşlar, üstelik hiçbir maddi çıkarları olmaksızın, üstelik kısıtlı koşullar için de ağırlandıkları halde, Kıvanç duyulacak bir olaydı bu. Sanatçı kesiminin sık sık adını ettiği "Halka inmek" ilk defa gerçekleşiyordu. Ressamı, yontucusu, tiyatro sanatçısı, şairi, ses sanatçısı, romancısı, film sanatçısı, ozanı, fotoğraf sanatçısı ilk defa halkla içiçe, konularını, yapıtlarını açık oturumlarda tartışarak, ki sacası yaşayarak bir sanat şöleni oluştu geçen sene.

Bu yılki 13. Antalya Festivalinin hazırlıklarına, geçen yılın verdiği yüksek bir moralle çok erken başlandı. Festivalin Uluslararası bir düzeye erişmesi için girişimlerde bulunuldu. Bu yıl yapıtlarını halk önünde şekillendirecek sanatçılar kollarını sıvadılar. Fakat daha yapıtlar bitmeden bir olay ortalığı karıştırdı. Sanatçılardan Mehmet Ulusoy'un yontusu parçalanmış, şehrin bazı duvarlarında çalışılan yapıtlara boyalar sürülmüş veya A.P. sloganları yazılmıştı. Ayrıca Cihat Aral'ın spor salonu duvarına çalıştığı resim üzerine branda çekilerek kapatılması için Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüğüne Valilikçe emir verilmişti.

Erdinç BAKLA

Festivale katılan sanatçılar ortak bir bildiri yayınlamak için bu olayların sanat ve kültüre karşı girişilmiş bir saldırı olduğunu açıkladılar. Acaba, girişilen bu saldırı gerçekten sanat ve kültüre karşı mıydı?

Olayların gerçek yüzü ve kültüre karşı girişilmiş bir olay olmadığıdır. Bu olayları düzenleyenlerin sanatla uzaktan veya yakından hiçbir alıp veremedikleri yoktur. Sanatın ne olduğundan, değer yargısının ne olabileceğinden ise hiç haberleri yoktur. Ayrıca bunları bilmek için telaşları da yoktur. Olay tamamen politik bir olaydır.

Bundan önceki yıl Festivalin ne denli başarılı olduğu, halkla nasıl kaynaştığı ve halkı ne denli etkilediği, mutlaka iktidarın dikkatini çekmişti. Bir kere böyle başarılı bir festivalin düzenleyicisi C.H.P. il bir Belediye Başkanıydı Sanatçıların halkla kaynaşarak, ona belli mesajlar götürmesine C.E.P. nin aracı olması M.C. iktidarınca razı olunabilecek bir iş değildi. Nitekim geçen yıl Devleti Festivaline hiçbir maddi yardımda bulunmaması bunun kanıtıdır. Hele halkın Festivalin yardımına koşarak maddi olanaklar yaratması M.C. iktidarını herhalde epeyce kızdırmışa benzemektedir. Bu yıl da maddi olanakları şehir halkının yarattığı Festivalde ortalığı karıştırmak huzursuz çıkarmak ka-

çınılmaz bir görev haline gelmişti bilinen çevrelerce. Bu olaylar çıkmasaydı doğrusu şaşıracaktık. M.C. iktidarının son girişimleri doğrultusunda olaylar yaratmaktan vazgeçtiğini, halkına birşeyler götürmeye çalışan bir Belediyeyi desteklediğini sanacaktık. Bu ise, imkânsızdı, olamazdı. M.C. iktidarının kendini inkarı olurdu Bunun için olaylara hiç şaşmamak gerek.

Sanatçı arkadaşlar hiç üzülmesinler, çünkü sanatçının görevi toplumuna gününün gerçeklerini götürmek değil midir? Bu saldırı olduğuna göre, olayda saldırıya uğrayan eserler mutlaka çok başarılı, mutlaka halka birşeyler söyleyen, onda birikim yaratacak eserlerdi. Bu da sanatçının ne denli başarılı olduğunu gösterir: O sanatçılar yapıtlarında bir manzarayı resmetmeler, bir çiçek resmi yapsalar veya soyut bir yontu sergileseydiler mutlaka saldırıya uğramazlardı. Ama onlar doğrusunu yaptılar, günümüz sanatçısının, mutla- ka halkın ve çağının gerçeklerini yansıtmaya gerektiğini bilerek yapıtlarında bunu dile getirdiler.

İşte bunun için girişilen bu saldırıyı sanata ve kültüre indirilen bir darbe saymıyor, sanatın başarısı sayıyoruz. Sanatçı arkadaş başarın kutlu olsun. Ziyanı yok bu yapıtların bozulmuş olsun o yetenek sende var, bir yenisini yaparsın. On kere saldırıya uğrasa sen yüzlerce daha iyisini daha heyecanlısını yaparsın.

Halka dönük Festivalin nasıl yapılabileceğini örnekleyen yöneticiler, saldırıya uğrayacak kadar başarılı yapıt veren sanatçılar hepimizi kutlarız.

1978

İSTANBUL DörtlÜ karma sergi

Görsel Sanatçılar Derneği Valideğirmesi

Sanatın toplumla buluşmasına, plastik eylemine öncülük eden genç bir sanatçı kesimini örgütleyen "Görsel Sanatçılar Derneği" bir süredir çalışmalarını yeni lokalinde sürdürüyor. İ.D.G.S. Akademisi'nde öğretim görevlisi olarak çalışan Cihat Aral, Mustafa Ata, Seyyit Bozdoğan, İbrahim Örs'in resimlerinden (ilkinden üç, diğerlerinden dört tablo) oluşan yeni karma sergi güncel olandan, yaşadığımız olaylardan çağdaş bilinci özümlemeye yönelik bir sanat çabasını amaçlıyor.

Cihat Aral'ın (d.1943) günümüz sanatçısı olarak insanlık değerlerine yönelik, insan-doğa ilişkilerini araştıran, doğunca ve çizimlerini toplumcu estetik kaygılar ve imgelerle biçimlendiren çalışmalarını birkaç yıl

önceki (Haziran 1971) kişisel sergisinde bir plastik bir ortam oluşturduğu plastik sanatçıları, toplumcu gerçekliğin değerleriyle, ideolojik tavırla, biçim ve düşünce zenginliğini yaratma görevini kitleye ulaştırmakla yapılarına inanan Aral'ın yeni resimlerinde teke dinamizmi daha somut anlatım biçimlerine dönüştürüyor. Son yıllardaki içi dayanışmasını, halkımızın yaşam dramını ve sosyal uyanımını yansıtan düzenlemeleri resmin bildiri içeriğiyle pentür değerlerini bağdaştırmaya yönelik çalışmalar.

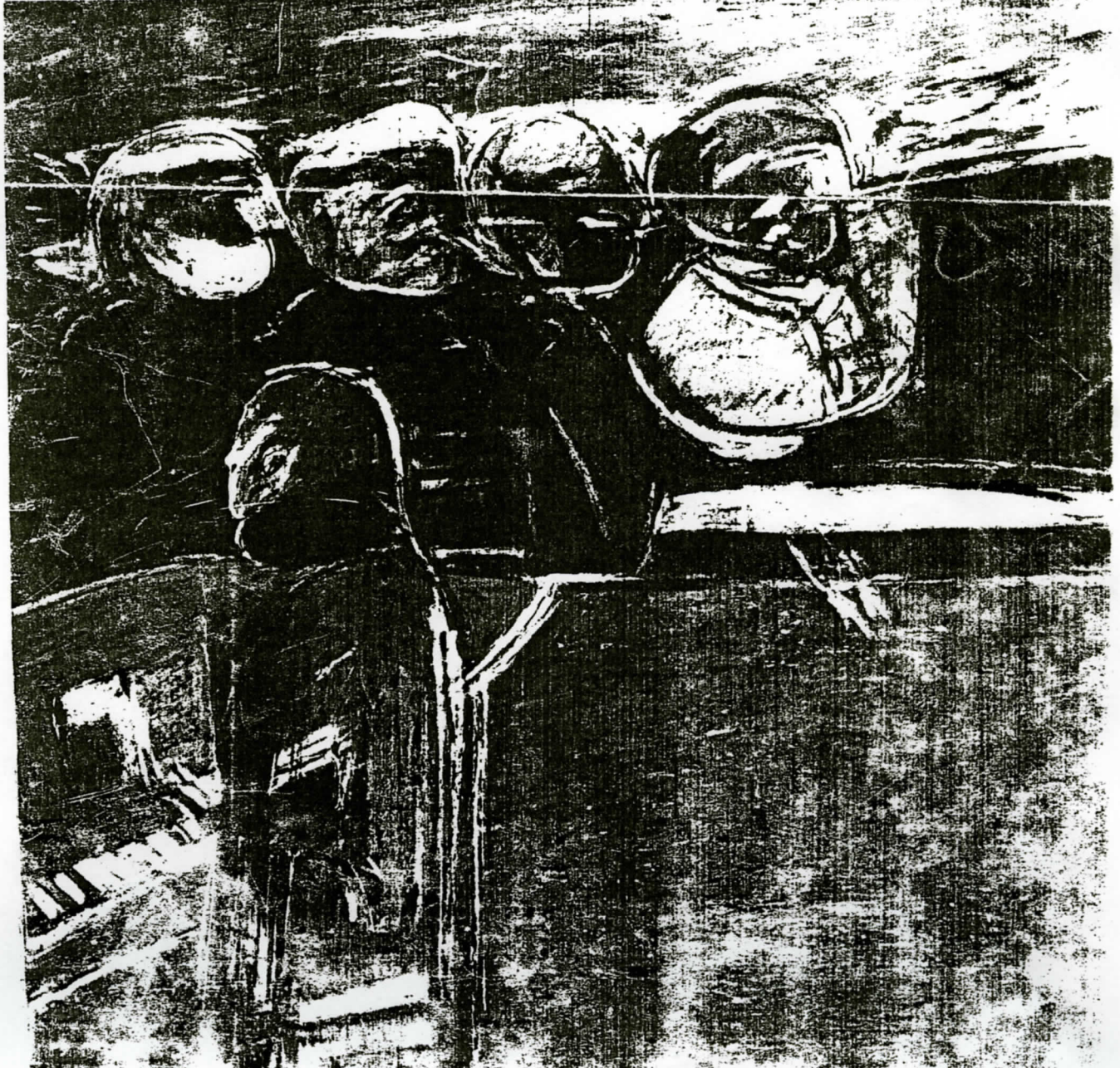
Mustafa Ata'nın (d. 1945) bundan önceki kişisel sergisinde dışavurumcu ve yarı soyutlayıcı bir yaklaşımla, kendi iç çelişkilerinin çözümüne eğilen resimlerden giderek çevre yaşantısından, güncel olaylardan etkilenen bir duyarlılığı yansımalarına açıldığı izleniyordu. Kendi iç yaşantısının günlük, devingen biçim ilişkileriyle beliren çehküsüne toplumsal yapının katkısını eklemede çok gecikmedi. Gene dışavurumcu bir renk anlayışı, deforme edilmiş figürler, renk

ve çizim tekniklerini kullanarak oluşturulan resim yitimi içindeki bir ortamın ve yaşamın bir yansıması olarak, idolojik tavırla, biçim ve düşünce zenginliğini yaratma görevini kitleye ulaştırmakla yapılarına inanan Aral'ın yeni resimlerinde teke dinamizmi daha somut anlatım biçimlerine dönüştürüyor.

ğinden ayrılmavarak ve pentür değerlerinden edisi verineyerek, bunları çağdaş ve toplumcu bir anlatıma göçürme çabası beliriyor.

İbrahim Örs (d. 1946) son yıllardaki karma sergilerde soyutlanmış bir yalınlık temasını yüz yüze ve biraz etkileyici nitelikte, değişik istif arayışları ve teknik bir titizlikle ortaya çıkarıyordu. "Plastikizm tekniğinden yararlandığı ve yakın plandan aksosuar izlenimi" uyandıran birtakım algusik motiflerle konuya değişik perspektiften yaklaşan dört yeni tablosunda ise, sınıfsal bir bilinci vurgulamak istiyor. Özü daha yalın anlatabilecek bu resim dilinde grafizme yakın nitelikler ağırlık taşımaktadır.

MİLLİYET SANAT
BERGİSİ

MÜZİSTENLER AKRULUK DAVUL ÇELİK KÖLEKİYON 1978